

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiiu, 6 Martiu, 1887.

Dumineca trecută capitala Rusiei a fost în mare agitațiune. Era 1 Martiu după calendariul nostru, și de tristă memorie în istoria Rusiei. La 1 Martiu 1881 țarul Alecsandru II, tatăl actualului autocrat al tuturor rușilor a cădut jertfă uneltirilor nihilistice, omorît în ziua mare de o bombă aruncată de nihilisti. Tot în aceeași zi neagră în istoria Rusiei era să-și lase viața și actualul Țar, tot cu aceeași moarte era să moară și el, și tot din aceleași motive, tot din acele mâni era hotărît să părăsească și el această viață pămîntească.

Telegramele ne-au adus scirea, că Duminecă pe când Țarul se aștepta la catedrala Sântului Petru și Pavel spre a asista la părăsirea, ce era să se celebreze întru pomenirea vecinică a Țarului Alecsandru al doilea, poliția a pus mîna pe mai mulți studenți, la care s'au aflat bombe, și materii explozibile. Studenții au fost arestați, din părăstas s'a făcut slavoslovie întru preamărirea lui Dumneșeu pentru scăparea vieții atot-puternicului Țar.

În biserică era liniște, liniște ca în mormînt.

Preste o oară întreaga familia imperială părăsi Petropolea, luându-și captivitatea voluntară în Gatchina, unde se crede, că nu pot străbate nihilisti.

Atentatul de astădată n'a succes.

La 1 Martie 1887 Alecsandru al III fu mai fericit ca la 1 Martiu 1881 Alecsandru tatăl, care a roșit cu sângele seu stradele capitalei sale.

Preste câte-va zile 6 studenți vor fi spînzurați, spălînd cu viața păcatul, că au ridicat mîna asupra atot-puternicului autocrat al tuturor rușilor.

Ne îngrozim închipuindu-ne chinurile sufletesci, la care a fost espus Țarul rusesc în Dumineca trecută. Fiori de moarte au trecut prin inima lui, și ele îndecit s'au apăsă pe inima lui, căci el demult și-a cetit sentința de moarte, sufletul lui de ani se torturează cu fanteamele morții, și nu este mirare, dacă, după cum cetim în diare, i-s'au turburat în-câtva judecata, și trăește în mania, că fie-care om este nihilist, prin urmare în fie-care crede a vedea vrășmaș de moarte.

Condamnăm atentatele la viața oamenilor, după cum o face toată lumea. Le condamnăm ca oameni. Drept aceea, condamnăm acest atentat chiar și în

fața omului, care n'a avut inimă de om față cu gloriosul principe al Bulgariei. Condamnăm atentatul contra Țarului Alecsandru, care a glorificat atentatele contra vieții principelui Alecsandru.

Cu aceasta ne am satisfăcut datorinții noastre de oameni, ne-am satisfăcut datorinții noastre de cronicari ai întîmplărilor de toată ziua.

Uimită stă întreagă Europa în fața acestui atentat, și se întreabă: ce va urma?

Se credea adecă în zilele din urmă, că în Rusia s'a stirpit revoluțiunea internă. Nihilismul nu mai dă semne de viață, panslavistii abătura naia statului în apele lor, și mai eri alaltăeri cetirăm, că Rusia se va deslipi de cătră alianța cu Austro-Ungaria și Germania, păstrîndu-și independența liberei acțiuni, după cum o pretinde aceasta interesul colosului dela nord.

Atentatul de Duminecă a imprăștiat negura, ce nu ne permitea să penetrăm în viața internă a Rusiei. Întreagă Rusia este sbuciumată, și nime nu scie, dacă ceea ce n'a succes Duminecă, nu va succede poate Luni sau Marți.

Aceasta tristă situațiune internă nu poate rămîne neconsiderată în acțiunile externe ale imperiului, și avem dovezi, că în Rusia situațiunea critică internă totdeauna, a fost decisiva la acțiunile de stat.

Două elemente puternice împing pe Rusia spre acțiune în afară, acestea sunt nihilismul și panslavismul. Nihilismul a împins pe țarul Alecsandru al II la războiul oriental, care s'a terminat cu pacea dela San Stefano, modificată esențial prin tractatul de Berlin.

Cu toate stăruințele partidei panslaviste, actualul Țar al Rusiei s'a arătat până acuma amic al păcii.

În momentele cele mai critice pentru viața Țarului Rusiei, și demnitătea colosului imperiu — după justificările dela Rusiuc, ca moment decisiv — vine atentatul de Duminecă și împinge pe Țarul spre război, ca să-și asigure propria sa viață.

Situațiunea prin acest atentat s'a schimbat în defavorul păcii europene.

Revista politică.

Am amintit în Nr. precedent, despre gratularea Maiestății Sale din incidentul zilei născerei Țarului,

aceasta, pentru care „li va fi recunoscător toată viața sa;” căci lă din contră se va duce, de unde a venit.

Acum spelat, curățit și înnoit precum se crede d sa, în numărul 46 al „Tribunei” sub un titlu nou, adecă sub titlul „Tipuri contemporane” (Pițigoi) se încearcă a spela, curăți și înnoi și pe ceilalți toți ai sei dela „Tribuna.” D-sa ca un miel nevinovat, care ar dori ca „societatea să-i dea pace,” într'un mod vîtmător de persoane și autorități vrea să decline dela partida sa bine meritatul titlu de „pițigoi,” ce l'a purtat cu onoare acum de trei-spre-dece ani! și fiind-că aceasta nu este cu puțință alt-cum, tot ca un om, căruia „societatea să-i dea pace” spune lumii neadevărurile cele mai cuadrate.

Metropolitul din Sibiiu și doi oameni „călugărași” de lângă metropolitul sunt și de astă-dată ținta veninului vîrsat cu profusiune. Noi, cari încă mai scim câte ceva din cele ce s'au întîmplat în Sibiiu de câte-va decenii de ani încoace, și doară mai bine ca d-nul Slavici, care este datat a scrie „povesti” și „snoave,” așa credem, că înșiși oamenii, cari sunt apăsări de dînsul a trebuit să-i dîcă dlui Slavici: „Nați-o frîntă, că ți-o am direso!” precum dîce românul, când cineva vrea să direagă ceva și mai rău strică.

Dar fiindcă noi imitînd pe genialul dl Slavici, am pus acestii foișoare titlul „tipuri contemporane,” ne credem datori a presenta publicului nostru pe acele tipuri.

Dl Slavici ocupîndu-se cu satorirea originei cuvîntului „pițigoi” aplicată la partida succumbentă la alegerea de metropolit înainte cu 13 ani, face

la care gratulare Țarul i-a răspuns astfel: *Din inimă-ți mulțumesc pentru binevoitoarea aducere aminte. Te rog, împărtășește împărătesei bucuria, ce o am simțit pentru gratulările Ei.*

În discusiunea asupra budgetului în casa mag-naților guvernul contra usului de până aci a întîmpinat oare-care opozițiune, și doi membri Coloman Ghyczy și bar. Desider Prónay a vorbit chiar și în contra de a fi primit de basă pentru desbaterea specială. Este semnificativă aceasta opozițiune, pentru că e un semn invederat despre nemulțămirea generală cu actuala stare finanțiară a țerei.

În „Reichsrathul” din Viena în 3/15 a. l. c. era la ordinea zilei desbaterea specială asupra statutului băncii austro-ungare. Când a ajuns desbaterea la art. 82 privitoriu la tectul bancnotelor, care are să rămînă așa, după cum e astăzi, adecă în limba germăna și maghiară, deputatul boem Dr. Trojan a propus, ca pe partea tectului german, să se indice valoarea bancnotelor în toate limbile regatelor și țărilor reprezentate în „Reichsrath,” adecă nimic mai mult decît, cum era mai înainte. Aceasta propunere într'o vorbire elocuentă a fost spriginită de deputatul boem Dr. Gregor. Vorbirea aceasta este de interes duplu pentru noi naționalitățile din Ungaria, pentru că uitîndu-și dl Dr. Gregor cu totul de înfrățirea și sîrutările boemilor cu maghiarii din Budapesta dela anul 1885, față de Ungaria, face cele mai categorice declarațiuni la adresa maghiarilor, unde dîce: „*Maghiarii ca rassă domnitoare în Ungaria, nu voesc să scie lumea, că în Ungaria afara de maghari mai trăesc și alte naționalități. De aceea ei sugrumă ori-ce mișcare și ori ce semn de viață a popoarelor nemaghiare, și pentru aceea, nu voesc ei nici aceea ca pe tectul notei să se poată ceti existența acestor popoare.*”

Lucru natural, că la astfel de cuvinte foile din capitală n'au putut rămîne nealterate, și n'au putut să-și stăpînească indignațiunea obicinuită, când e vorba de oare-care egalitate nu numai pe hîrtie, dar și în faptă. Chiar și foile opoziționale — care dealt-mintea sunt în contra dualismului, și-au adus aminte de proverbul: „că te odichnesci de bine la umbra unui arbore bătrîn” insinuă boemilor intențiuni de a ataca basa monarhiei, dualismul, și ațîța elementul slav contra statului spre a-l pune în serviciul Rusiei.

FOIȚA.

„Tipuri contemporane.”

Diariul „Luminătorul” din Timișoara în Nr. seu 15 se ocupă în foișoară de persoana d-nului Ioan Slavici, cunoscutul conducător al diariului „Tribuna” din Sibiiu. Caracteristica făcută în diariul „Luminătorul,” care se vede, că cunoaște bine pe dl Ioan Slavici, nu este una dintre cele mai favorabile nici pentru cel mai de rînd om, cu atât mai puțin pentru unul cu „oare care reputațiune literară,” precum se obicinuesce a se numi în modestia sa dl Slavici. Lucru natural, că și dl Slavici ca și alți muritori, cari țin ceva la reputațiunea lor de o onoare, să vină a răspunde ceva spre apărarea onoarei sale. De aceea în Nr. 43 și 44 al „Tribunei” din a. c., sub titlul, „o cestiune de principiu” se încearcă într'un mod propriu ingeniosității sale a se apăra. Cum? Eată cum! După ce ne spune, cine este d-sa, că „într'un timp foarte scurt a întemeiat o bibliotecă populară (*Pe pămîntul Turcului!*), care va rămîne un eveniment hotărîtor în viața culturală a Românilor și a scos la iveală și grupat o mulțime de puteri tinere, încât astăzi spre ei sunt îndreptate privirile tinerimei cu aspirațiuni mai nobile” — după ce ne spune, că dînsul este miel nevinovat, pe care societatea „să-l lase împăce să-și caute de treburile sale,” apoi că „n'are convenita reutate” pentru lupta, ce trebuie să o poarte, — numără după „Luminătorul” toate păcatele sale, de cări îngrozindu-se, roagă pe dl Georgiu Barițiu a i sări în ajutoriu, să-l apere „ca să scape cu onoare” și din

onoare dlui Diamandi Manole, comerciant în Brașov insinuându-i de a fi inventat și aplicat mai întîi numirea aceea. Noi în interesul adevărului istoric recunoaștem, că dl Diamandi Manole este muritoriu acela „nemuritoriu,” care n'a aflat praful de pușcă, dară a inventat acest cuvînt și se fie încredințat dl Slavici, că în urma descoperirii sale din foișoara „Tribunei” ori-cine va scrie istoria, și de numele dlui Diamandi Manole va face pomenire. Ba noi ca oameni justii, cari dăm fie-căruia ce i-se cade, și caracteristica, ce o face dl Slavici dlui Diamandi, o recunoaștem de adevărată. Ba încă noi pentru completarea „tipului contemporan” mai adaugem și aceea lângă cele spuse de dl Slavici despre dl Diamandi Manole, că „sarea” d-sale nu este de cea „atică” și „piperiul” d-sale este paprică de cea mai tare. Nu ne unim însă cu dl Slavici în acel punct, că adecă Dl Diamandi Manole ar fi aplicat epitetul de pițigoi numai la cei doi „călugărași,” cari fac atîta supărare dlui Slavici. Eată pentru ce? Noi am trăit pe timpul a'egerilor de metropolit în Sibiiu și să ne conceadă și nouă dl Slavici a scî mai bine ca d-sa, cui a aplicat dl Diamandi epitetul de „pițigoi.” Dsa, care ca literat serios ce este, prin tractatul seu din foișoara „Tribunei” subscris cu numele seu întreg a voit de bună seamă să deslege importanta cestiune istorică, cui să cuvine epitetul de „pițigoi,” și noi credem în interesul studiilor serioase ale dlui Slavici, care să aduc la iveală de dsa cu mare sacrificiu din partea „Institutului tipografic” și al acționarilor acelui institut, să facem în această materie o mică rectificare.

Dl Diamandi Manole n'a aplicat la cei doi „călugărași” epitetul de „pițigoi,” ci la partida întreagă.

Cu toate acestea însă art. s'a primit așa, după cum s'a propus, dar de însemnat este, că din 194 voturi 130 au fost date de opoziție, și numai 64 de partida guvernamentală, ceea ce ar însemna nici mai mult nici mai puțin decât, că și aci a învins mai mult șovinismul, decât dreptatea.

Atentatul contra Țarului astăzi e fapt constatat, și telegramele contra-dicătoare, se vede, că au avut intenție a pregăti mult puțin pe public asupra acestui incident, care în cele din urmă poate avea un efect deciziv pentru evenimente și catastrofe de interes european.

Cestiunea convențiunei vamale, care de mult a căzut dela ordinea dălei, din partea presei vieneze se pune ear pe tapet, și se susține, că dl Sturdza, care acompaniază pe Maiestățile Lor la Berlin, la reînțoarcere se va opri în Viena, ca să continue firul întrerupt al negocierilor. Pe care l' doare, acela strigă.

Serisori din Bulgaria.

(Corespondență particulară a zăriului „Telegraphul.”)

Sofia, 22 Februarie.

Alte amănunte privitoare la răscoala din Silistra și Rusciuc. — Revoluționarii din Sofia și atitudinea lor. — Poporațiunea capitalei față cu executările din Rusciuc.

La Silistra.

Să-mi permiteți a reveni încă odată asupra faptelor petrecute. În corespondența mea trecută lipsa de spațiu, (am scris 4 coale precum știți) nu mi-a permis a epuiza întregul material. Înainte de toate revin la răscoala din Silistra și Rusciuc, pregătite la București de către emigranții politici de acolo. La 16 a luni curente, precum știți, comandantul șef al garnisoanei din Silistra, căpitanul Kristeff în înțelegere cu comitetul revoluționar în capul căruia stau: Bendereff, Gruieff și Gudjeff, împresură autoritățile din oraș, arestă pe prefect și pe subprefect, desarmă poliția și proclamă dictatura sa asupra orașului. După aceasta șeful revoluțiunii merse la telegraf. Apropiindu-se de stație, el a fost zărit de telegrafistul, care era tocmai ocupat cu expedarea unei depeși, în care voia să dea de scire guvernului despre cele ce se petrec. Neavând timp, să telegrafeze, telegrafistul transmise o depeșă particulară pentru Sofia, și tocmai la sfârșitul acestei depeși telegrafistul adăogă o linie, în care avisa guvernul, despre cele ce se petrec.

Prin această telegramă guvernul a cunoscut adevărul, ear nu precum s'a dis până acum. Inmediat s'a dat ordin pentru plecarea ganisoanelor din Șumla și Rusciuc. Garnisoanele au și plecat imediat. În acest interval s'a adunat și miliția de prin satele apropiate. Armata a ajuns acolo Mercuri seara și Joi dimineața a și ocupat imediat cetatea Silistrei.

Căpitanul Kristeff, stăpân pe cetate de trei zile, vădând, că este atacat și că nu se va putea ține, n'a făcut rezistență și s'a hotărât de-a fugi în România. Înainte de a pleca însă, căpitanul a creșut nimerit să-și ia „adio” dela soldați. Înfățișându-se soldaților, el ținu un discurs și apoi dișe:

— Vedeți, că nu suntem susținuți de nimeni, plec și ve dic la revedere! auzind aceste cuvinte, un feldwebel (sergent-maior) comandă foc asupra șefului. Soldații pun la ochi și o detunătură se aude. După ce fumul s'a împrăștiat, s'a vădut, zăcând la pământ cadavrul căpitanului.

Dl Diamandi ca om crescut lângă „tarabă” și ca bărbat practic și comerciant bun ce este, tacează pe oameni după cumpănă. Unii cumpănesc mai mult alții mai puțin; ce pune dsa în cumpănă, este altă întrebare.!

Când domnul Diamandi pe timpul congreselor electorale mergea de subsuoară cu domni Mocionesci se simția mai „flanflé”, decât, când mergea cu cumnatul seu din Sibiu. Aceia cumpăneau ceva înaintea dlui Diamandi, și erau „Vulturi” în lumea păserilor, eară cumnatul seu, un biet de „pițigoiu”, precum se exprimă densusul într'o conferință „merita (pe atunci) să-i se aplice 25.” Și acestea le dișe: „Tot în glumă tot în dragoste frățescă”. Așa judecă dl Diamandi de partidă, în care se afla și cumnatul seu. Dar dacă-i place dlui Slavici să se ocupe cu astfel de „marafeturi” noi mărturisim, că numai cu greu o facem.

Să trecem acum la o parte și mai interesantă din „snoavele” d-lui Slavici. Dsa, povestindu-ne: cum înainte ca 10—11 ani s'a format în Sibiu lângă „Telegraful Român” un curent literar, după chipul și asemănarea societății „Junimea” din Iași, scoate la iveală din nou cunoscutul catalog de mari rați din Sibiu unul ca unul și unul ca șapte: Dr. Daniil Barcian, Ioan Bechnitz, Eugen Brote, Dimitrie Comșa, Simion Popescu, Dr. Nicolau Maier, Dr. Ioan Crișan. Pe acestia cari sunt toți tineri literați cu dl Slavici în frunte, ca să-i bage lumea în seamă, îi garnisesc cu mai bătrâni. Aci este Nicolau Popea, Nicolau Cristea, Zacharia Boiu și Ioan Popescu.

Ar fi bun catalogul acesta și n'am avea nimic de excepționat în contra lui, dacă nu s'ar fi strecurat

Eată versiunea ce circulă asupra morții căpitanului Kristeff.

După aceasta garnisoana din Silistra a depus armele drujinelor sosite.

Așa s'a terminat răscoala din Silistra. Unde a fost dl Bendereff și Gruieff? — Pe malul celalalt a Dunării, fălăind cu batiste și dând focuri de revolver.

La Rusciuc.

După plecarea unei părți din garnisoana dela Silistra, trădătorii patriei, creșdând, că căpitanul Kristeff s'a întărit la Silistra și că prin urmare trebuie să ridice răscoala în alte puncte ale țerei, au ridicat capul. Maiorul Uzunoff și colonelul Filoff pe la oarele 5 dimineața în fruntea regimentului de săpători au arestat pe căpitanul Andreeff și Vulkoff dela reg. al 5-lea de infanterie, impresorând casarma regimentului. După aceasta o altă parte a săpătorilor arestă pe energicul prefect al Rusciucului, dl Mantoff, precum și pe mai mulți jandarmi.

În acest interval se tređi miliția, în fruntea căreia s'a pus căpitanii Sapunoff și Vladimiroff și merse să atace pe pioneri. Pionerii vădându-se luați între două focuri, se retrag și caută a ocupa o pozițiune sustenabilă. Pe când pionerii se retrăgeau, soldații de infanterie din casarmă isbutesc a eși afară și dau năvală asupra pionerilor. Apoi cu toții merg și liberează pe ofițeri. Atunci s'a început o luptă fraticidă între orășeni și soldați dintro parte, ear din alta pionerii și artileria. Lupta s'a terminat prin sdrobirea trădătorilor. Șefii mișcării se pun pe fugă, dar norocul nu i ajută. Întrând în nisce luntri ei debarcă, căpitanul Draganoff pe vaporul „Golubeik” se pune la goană, orășenii aruncă platone de pe marginea Dunărei. În cele din urmă unii din ei s'au înecat alții se încercau a trece riul în not, ear alții au fost prinși cu cârlige și trasi la bord. Între cei prinși au fost: Uzunoff, Panoff, Filoff, Zelenugoroff și Bolman apoi Trembeșcoff, Toma Cărdjeff și alții.

Restul îl cunoașteți.

La Sofia.

Pe când toate acestea se petreceau în Silistra și Rusciuc, revoluționarii din capitala noastră nu rămăneau nepăsători; și densesi se pregăteau la răscoală. Aci a fost decis, că îndată ce răscoala va isbuti în cele două orașe să se aresteze regența și ministrii, cari erau să fie omorâți, apoi să facă o proclamațiune chemându-se rușii în țeară pentru a face ordinea. Poliția însă scia despre toate și supraveghia mișcarea trădătorilor. Dela 6 ale luni curente se observa deja o bucurie nespūsă pe fețele partizanilor ocupațiunei străine.

Trădătorii își permiteau chiar de a dișe: „O să vedeți în curând, ce o să fie; ve vom arăta noi, cum se guvernează.”

Tot deodată s'a prins nisce circulări către prefecti, în cari între altele se dișea: „deoarece guvernul vagabonșilor în curând va fugi, atunci sun teți îndatorați să-l arestați și legați să l trimiteți la Sofia.”

Toate aceste probe având la mână guvernul, n'a perdut timp și a arestat pe toți acei cunoscuți, ca trădători ai patriei. Între cei arestați se aflau următoarele persoane: foștii ministri Caraveloff, Zankoff, Nichiforoff inculpați de-a dreptul în răsturnarea dela 9 August, după ei vin: Oroșacoff, Ludscanoff (ginerel lui Zankoff), Saratoff, I. Slaveicoff (fiu) și alții, apoi mai sunt șase ofițeri compromiși. După cum s'au descoperit lucrurile aci, complotul a fost croit astfel: președinte dirigiator a fost Ludscanoff, care era îndemnat de Caraveloff, Zankoff și Nichiforoff. Casierul comitetului de ră-

sturnare, a fost inginerul Bieloff, ear Chiseleff servia ca agent, ce espeda și primia corespondența. Spre acest scop dl Chiseloff decurând deschisese aci în Sofia un comptuar de comision, în casele dlui Dr. Șismanoff. La perchișiția făcută în casele arestaților, s'au găsit multe scrisori compromițătoare, mai cu deosebire perchișiția a fost cu noroc la ginerile lui Zankoff, Ludscanoff și așa dișul comisionar Chiseloff. În casele inginerului Bieloff nu s'a găsit nimic, Bieloff fugise. Cu toate acestea s'a constatat, că banii trebuincioși se trimiteau prin doamna Sacharoff, nevasta vestitului căpitan Sacharoff, care a pregătit complotul dela 9 August anul trecut. Această doamnă Sacharoff dădea bani inginerului Bieloff și acesta îi întrebuința, unde era necesar. Acum câteva zile d-na Sacharoff a dispărut de aci.

Ađi dimineața se răspândise svonul, că cei condamnați vor fi grațiați. Orășenii capitalei au început a murmura și se pregăteau să facă demonstrație în fața regenții, cerend să nu se agrățieze nimeni. Esind însă diariul „Sloboda” s'au încredințat, că acest svon a fost fără temei deoarece sentința a fost deja executată. Aceasta a produs o mare satisfacțiune tuturor.

K-schy.

Varietăți.

* (Personal.) Escel. Sa I. P. S. Domnul archiepiscop și metropolit Miron Romanul însoțit de ceilalți membri din loc ai reprezentanței pleacă astăzi la Budapesta în afacerile fundațiunei „Gozsdu.”

* (Convocare.) Subscriși fondatori ai institutului de credit și economii „Arieșana” — cu provocare la §. 154 din legea comercială — convoacă pe acei p. t. domni, cari au subscris acțiuni la numitul institut, ca să binevoiască a participa în persoana ori prin plenipotențiat la

Adunarea generală constituantă, ce se va ține în Turda în 23 Aprilie 1887 la 10 oare a m. în cancelaria adv. Dr. Rațiu.

În această adunare se vor statori statutele, se va alege comitetul de supra-veghiere, și se vor pertracta și alte agende prevădute în susnumitul § al legii comerciale. Tot odată sunt rugați acei preasțimați domni, cari au primit dela noi coale de subscriere — să binevoiască ale retrimite până în 15 Aprilie a. c. cu ori ce rezultat.

Turda, în 28 Februarie, 1887.

Dr. Rațiu m/p., Dionisiu St. Șuluț m/p., Ioan Molnar m/p., jude regiu în pens. proprietar.

Petru Roșca m. p., Simion P. Moldovan m. p., protopresbiter gr. orient. em. prot.

Iuliu C. Vlăduț m. p., Anania Moldovan p. m. proprietariu. avocat.

Iosif Chioreanu m. p., proprietariu.

* (Jubileul episcopului Ioan Popasu.) „Foaia Diecesană” din Caransebeș publică următorul avis: Comitetul central, instituit pentru arangiarea festivității jubileului de 50 anial preoției Preasfinției Sale dlui Episcop diecesan Ioan Popasu, în urma mai multor recercări venite din afară se vede îndemnat de a aduce la cunoștința onoraturii cler și popor din diecesă, că aderează la ideea emanată din partea mai multor onorațiuni ai diecesei, ca din

o greșală în el, și n'ar face într'un punct o abatere dela cataloagele literaților din Sibiu publicate mai înainte de „Tribuna.” Nu scim adecă, cum vine și dl Ioan Popescu „între proroci”. Ce e drept, scim și noi, că dl Ioan Popescu mult și bine a scris, ce a scris; dară ca să-și fi făcut de lucru, sau să fi avut cu ceilalți numerați vre-o comuniune literară nu scim. Dl Slavici se pricepe de minune la apucături. Dsa ca și un neguțator iscusit voescă ca pre lângă marfa bună, să o petreacă și pre cea mai slăbuță.

Ca să nu rămână totuși o stirbătură în catalogul prezentat în noua ediție, noi vom intercala în acest catalog pre dl Dimitrie Cunțan, care, precum am auzit, a purisat biografia metropolitului Andrei după conceptul autorului și prin urmare are meritul seu pentru literatură, dacă nu mai mult, dară cel puțin cât Dr. Maier.

Încă acum deșe, unsprezece ani, — dișe dl Slavici — acest grup discuta cu multă stăruință cestiunea înființării unui diariu cuotidian, ca mijloc de înrîurire literară, și dl Nicolae Cristea, atunci redactor al „Telegrafului Român” și dl Ioan Bechnitz cel mai zelos dintre membrii clubului, erau înțeleși cu mine asupra tuturor amănuntelor. Întrebarea încă nedeslegată era numai, cine crează mijloacele și cine spriginesce întreprinderea, când atâta o combat.

Ne-am pus dar cu toții pe lucru, pentru ca să facem încetul cu încetul ceea ce deodată nu era cu puțină, contribuind cu puterile noastre pentru ridicarea aședemintelor create de Șaguna. „Vom lucra — dișeam — cu toții ca să ridicăm „Tipografia Archidieceșană,” și să scoatem „Telegraful Român” nu de două ori numai, ci deocamdată de trei, apoi de patru-ori pe săptămână și în cele din urmă, dacă vom fi străbătut, în toate zilele.

Da! — mai era însă la mijloc și metropolitul Miron, care ținea biblioteca rămasă de Șaguna bătută cu cuie, pentru ca nu cumva să se folosească cineva de ea. Și Metropolitul Miron ca președinte al comisiunei tipografice, își bătea cuiele pretutindenea, unde cineva voia să înceapă vr'o lucrare. Dacă scriai vre-o carte, îți cresceau peri albi mai nainte de a fi ajuns s'o veți pusă sub tipariu; dacă scriai ceva în „Telegraful Român,” amărai zilele dlui Cristea, mult martirisatul redactor. Timp de câțiva ani am scris mult pentru „Telegraful Român”, abia s'a publicat însă ceva, fără ca să fi fost chemat redactorul la raport. Tot astfel o pățiau și alții, încât era o adevărată cestiune de caritate creștinească, dacă mai e ori nu să scrii pentru „Telegraful Român” ceva potrivit cu sentimentul public al românilor.

Cu toate aceste s'a lucrat și mult s'a făcut. Luptându-se la tot pasul cu metropolitul și cu toți cei ce fie din interes, fie din preocupățiune, fie din deosebite convingeri îl ajutau, grupul din Sibiu a mers mereu înainte.

Când a vădut, că nu poate răsbi, s'a mulțămît să scoată foaia deocamdată de trei ori pe săptămână; când a vădut că prea mare este rezistența ce întâmpină ortografia fonetică, s'a mulțămît să publice „Foița Telegrafului Român”, drept adaus pe lângă foaie, ca ortografia fonetică mai de tranzițiune, ca cetitorii încetul cu încetul să se deprindă cu sidilele și cu celelalte semne de precisiune fonetică.

Pe scurt dl Slavici ne spune:

Că grupul de literați prezentat de dsa s'a grupat înainte cu deșe unsprezece ani lângă „Tipografia archidieceșană” și lângă „Telegraful Român” voinde să facă din acesta un diar cuotidian. La aceasta ia im pedecat însă metropolitul Miron Romanul.

incidentul acestui iubileu se se înființeze o fundațiune, carea se poarte numele înaltului iubilar. Și aceasta o face cu atât mai virtuos, pentru-că însuși comitetul central în listele emise a declarat, că prisosul se va întrebuința spre un scop filantropic nedeterminându-l însă mai de aproape. Deci aducând aceasta la cunoștința oncler și popor al diecesei, ne rugăm, ca având în vedere scopul cel sublim de mai sus, fiecare să binevoască a contribui în acest înțeles. Eară ce privesce însăși fundațiunea, comitetul va depune această cauză în mâinile ven. sinod eparchial, spre luarea ulterioarelor dispozițiuni. Caransebeș, din ședința comitetului central ținută la 21 Februarie (7 Martie) 1887. Filaret Musta m. p., protosincol ca președinte. Traian Barzu, notar.

* (Dl V. Alecsandri), ministrul plenepotențiar al României la Paris se așteaptă, să sosească în Bucuresci încă în cursul lunii acesteia.

* (O scrisoare a prințului Alecsandru de Battenberg.) În cartea ce a apărut în Darmstadt, se află o scrisoare, ce prințul Alecsandru a trimis-o sorei sale contesei Erbach, încă înainte de-a pleca către Rumelia orientală. Epistola sună astfel: Persecutat ca un selbatic, slăbit așa de tare, încât abia mai văd cu ochii, numai astăzi vin ați scrie. După puține zile trebuie să iau drumul spre Rumelia, pentru împlinirea chemării mele grele. Dondeci și nouă de zile v'a țin. Dea D-zeu, să am destulă putere spre aceasta. Grea muncă me așteaptă. Bulgarii au puțină inimă, și eu țin aproape de imposibil de a i putea mulțumi. Pentru toate cele ce le-am sâvârșit, o s'ajung până acolo, ca să îmi răspundă cu alungarea, aceasta n'am meritat-o. E drept, că aceea a fost mai mult o urmare a uneltirilor străine, dar pentru aceea bulgarii încă sunt desul de maturi, ca să poată face deosebire între pretenții adevărate și înșelători. În starea de astăzi, nu știu, dacă se va sfârși aceea luptă, pe care Rusia a înscenat-o numai pentru ca să mă alunge. Eu m'am temut întotdeauna mai mult de partea din lăuntru decât de cea din afară, și astăzi totuși cu cea din taină am de lucru. Până la toamnă tronul meu v'a fi asemenea unui bombe plină cu dinamită. Dar ori ce s'ar întâmpla, eu tot cad învins, și dacă bulgarilor le place mai bine domnia străină, decât un principe, care se interesează de soarta țerei lor, atunci aceea e treaba lor și eu nu trebuie să-i deplâng.

* Noul normativ de căsătorie, ce va apărea pentru armata comună și pentru honveșime, dispune, că familiile ofițerilor, cari se căsătoresc, după ce au împlinit 60 de ani sau au întrecut numărul stabilit, nu se vor împărtași de favorurile legii privitoare la văduvele și orfanii ofițerilor. De aceste favoruri se vor bucura familiile acelor ofițeri, cărora li s'a conces contractarea căsătoriei pe temeiul unei renunțări la pensiune din partea miresii, fiind că aceea renunțare nu se putea referi încă atunci la beneficiile neprevăzute.

* (Convențiunea vamală cu România) După depeșele sosite din Bucuresci la Viena, se mângăie oamenii, că pertractările vamale se vor începe

imediat, după ce în camera română se vor fi aplatat lucrurile cu privire la modificățiunile vamale cu guvernul german. Dar e posibil, că aceasta mângăiere o-se rămână, decumva dl Sturdza va însoți pre regele și regina României la Berlin. Până se vor întoarce va mai trece apă pe vale!

* (Îngrijiri.) Regenta bulgară a conchiat la arme pe toți bărbații dela 20 până la 40 de ani din Rumelia ostică. Se dice pe deoparte, că numai pentru exercițiul obicinuit cu armele, dar pe de altă parte s'au luat măsuri, ca nici un individ să nu capete pasport. Frica e mare de o tulburare a păcii. Poate, că stă aceasta în legătură cu purtarea, și uneltirile lui Zankoff, care dăse, că numai o ocupare a Bulgariei cu trupe turcesci v'a limpezi situațiunea.

* (Ce se mai aude de ai noștri?) „Narodni Listy”, vorbind despre aroganța și pretensiunile ungarilor, pentru care chiar în dieta din Viena se întâmplă turburări mari, căci pe bancnote ar trebui să fi scris și în celelalte limbi ale monarhiei, scrie: Ni menea dintre cehi să nu cumpere făină ungurească și îndeobște tot ce e de proveniență din Ungaria; mai tare însă se ne coasem buzunarele contra tuturor concurențelor maghiare, cu deosebire contra loșelor unguresci. — Reu se aude!

Și ce se mai aude? Că s'au cam mâncat omenia, cu deficitele, ce le votează mereu și îngrabă. Grupul Rothschild cam anevoie vrea să mai alimenteze speranțele ungarilor spre deficite; abia acum se așteaptă contele marcal Palavicini din Pesta la Viena spre a înștiința despre starea pertractărilor cu guvernul ung. asupra împrumutului și d'ocamdată se vor întruni numai membrii grupului, cari sunt în Viena. — Rothschild scie, ce face!

* (O deputațiune militară germană) a sosit din Berlin la Viena pentru de a informa cercurile vieneze despre ajustarea cea nouă și ușoară, ce s'a introdus în Germania. Deputațiunea oferă un model a acestei ajustări.

* (Limpeze și curat.) Cetim în diarul Egyptertés Nr. 74, dela 5/17 Martiu a. c. următoarea notiță model de claritate: „În Gherla comuna schimastică bisericească de acolo împreună cu popa Farkas a primit unirea, și a scuturat de presine confesiunea catolică.

Cine poate înțelege ceva din aceasta nostimă notiță, acela înțelege.

* (Cadavre de două mii de ani.) În St. Paul (Statele unite) un anumit I. M. Wood a găsit în o peșteră 5 cadavre, un barbat, o femeie și trei copii. Aceste cadavre n'au trecut în putregiune de loc. Ci numai s'au uscat rămânând întregi. Arheologii, cari le-au observat, susțin că ele ar fi cadavre de un soi de oameni, ce au trăit cu 2000 de ani mai înainte. Ele au fost depuse în institutul Smithsonian din Washington.

Scopul și modul propunerii limbei materne în scoalele populare.

(Urmare.)

Exercițiile verbale intuitive (de cugetare și vorbire) și pregătirile pentru scris și cetit nu se fac

separat în oare deosebite, din contră, ele au să se facă paralel și în cea mai strânsă legătură unele cu altele, va se dică, ele se vor tracta în combinațiune unele cu altele.

Dupăce s'au pregătit bine elevii prin exercițiile amintite se va trece la scriptologie, adică la scriere și cetire. Exercițiile amintite însă nu au să încezeze aci; ele se vor continua și mai departe în legătură cu scrisul și cetitul. Dupăce știu elevii desface dicerile în cuvinte, silabe și sunuri, învățătorul va scrie pe tablă semnul sonului, pre care vrea se-l facă cunoscut elevilor, și le va spune, că semnul sonului se chiamă literă, va întreba apoi pe elevi despre forma, poziția, și numărul liniilor, din cari este făcută litera, în fine va pune pe elevi să scrie și ei litera pe tăblițe, numerând liniile mai întâiu liber, apoi după dictat. Dacă — cum am dîs — exercițiile pregătitoare la scris s'au făcut bine, acum nu va fi pentru elevi nici o greutate a scrie literile.

Cetitul se învață în legătură cu scrisul. Când învățătorul scrie litera pe tablă, elevii o și știu ceti, de oarece ea este semnul sonului tractat mai înainte.

După ce elevii cunosc și știu scrie literile în forma lor scrisă, învățătorul le-o va arăta și în forma tipărită și îi va pune să caute litera respectivă prin cartea lor, prin ce litera se întipărește bine în memoria elevului și nu o va confundă cu alta.

Dupăce elevii știu scrie și ceti mai multe litere, învățătorul le va combina pe acelea în diferite moduri și va pune pe elevi să le pronunțe astfel combinate, singuratici și în cor. Prin aceasta se dedau elevii a aduna literile și a le pronunța împreună, va se dică, învață a ceti. Abecedarul arată calea, ce e de a se urma de aici încolo. Ceea-ce am dîs la exercițiile de cugetare și vorbire e de a se observa și la cetire, adică: elevii să cetească cu glas înalt, respicat ear cuvintele cetite să le desfacă în silabe. Învățătorul să poarte grige, ca elevii să înțeleagă toate cuvintele, pe cari le cetesc, ear pre cari nu le înțeleg să le explice. În fine elevii să se deprindă a ceti astfel, ca să-și scie da seamă despre ceea ce au cetit, va se dică, să scie reproduce pe scurt, cu cu vint proprii cuprinsul celor cetite.

Exercițiile intuitive, scrierea și cetirea au să se tracteze cât se poate în combinațiune unele cu altele și să nu se ocupe elevii cu un lucru mai mult de 1/2 oră, ca să nu se obosească. Preste tot să se observe o variațiune cu elevii începători.

Despre modul cum au să se tracteze exercițiile de cugetare și vorbire (exercițiile intuitive) ca obiect separat nu vom vorbi aci mai pre larg, ne mărginim a recomanda în privința aceasta cartea d-lui Borgovan „Învățământul intuitiv”, în care va afla învățătorul tot, de ce are trebuință. În cele următoare ne vom încerca a arăta modul, cum au să se tracteze: Cetirea și scrierea, deprinderile gramaticale, ortografice și stilistice.

Cetirea. Prin exerciții dese de formarea silabelor și cuvintelor, va se dică, prin așezarea literelor în diferite combinațiuni, ochii elevilor se deprind a privi repede preste litere și ale aduna, ear gura li se deprinde a pronunța acele combinațiuni de litere și astfel vor ajunge cu timpul a ceti fără gângăvire, fluent. Exercițiile aceste făcute cu litere mo-

Nerăsbind însă cu Metropolitul s'a mărginit grupul de literați să înființeze „Foișoara Telegrafului Român”, ca adaus la „Telegraful Român”, voind ca prin aceasta să introducă ortografia fonetică.

Mai jos ne spune apoi, că și cei „doi călugărași” s'au furișat în grup, ca mai târziu să iasă din el, cum nu le-a plăcut.

Acestea toate ni le spune dl Slavici și le scrie pentru istorie și ca să le creadă lumea, își pune cu îndătinat-i curagiu numele dedesupt.

Noi însă, cari cetim, ce scrie dl Slavici, și scim lucrurile altcum și mai bine ca d-sa, ne mirăm, cum între prietini d-sale nu s'a aflat unul să-l „tragă de haină”, și să-l spună, că rischiază prin așa mari neadeveruri a nu-i mai crede nimenea ori de vorbește ori de scrie.

Ne mirăm, cum prietini sei, Simeon Popescu Dr. Ioan Crișan n'au avut atâta modestie să-i spună, că pe când s'a înființat „Foișoara Telegrafului Român” în anul 1876, dîșii erau studenți.

Ne mirăm cum de dl Dr. N. Maier nu a spus dlui Slavici, că d-sa n'a scris nici o literă în „Foișoara Telegrafului Român.”

Ne mirăm, cum dl Bechnitz în cunoscuta sa onorabilitate n'a descoperit dlui Slavici, că pe când a intrat d-sa în grupul literar „Foișoara Telegrafului Român” era înființată mai înainte cu mai bine de o jumătate de an.

Dacă toate acestea nu le-a aflat până acuma și nu le-a știut dl Slavici, măcar că precum ne spune dîșul a lucrat cu ei la „Telegraful Român” și la „Foișoara Telegrafului Român”, atunci să întrebe pe Dni Dr. Barcian, Eugen Brote și D. Comșa cum

s-a plămădit „Foișoara Telegrafului Român”, cine a pus la dispoziția cuartirul seu în decursul celor doi ani de zile. Dacă dela numiții domni încă tot nu va primi lumina de ajuns, îndreptăm pe domnul Slavici la Nr. 1 al „Foișoarei Tel. Rom.” să vadă, cine a scris cel dintâiu tractat în aceea Foișoară.

Ei dară ce folos, dl Slavici voescă să facă din aceea persoană, — care dacă nu mai multe, dară de sigur atâtea merite are pentru „Foișoara Tel. Roman” câte au ceilalți membrii ai adevăratului grup — un „cenușotcă” literar. D-sa află de lipsă aceasta pentru a face sburători pe puii ei scoși fără de vreme, vorbind și noi cu dl Slavici în termini ornitologici.

Da așa este, unul dintre ei cu oare care „aspirațiuni de literat” s'a retras cu încetarea „Foișoarei Telegrafului Român” cu încetul dintre ceilalți, pentru că nu a consimțit cu curentul aventurios inaugurat în timpul din urmă de oamenii de astăzi ai „Tribunei.” Dîșul n'a încetat însă a lucra pe terenul literar ca și mai înainte în tăcere și fără ostentațiune.

Ca de obicei dl Slavici trebuie să amestece în tot locul și persoana Escelenței Sale, Domnului metropolit Miron, isbind în dîșul cu multă nescotință. Să vedem și în privința aceasta, cum stăm cu multe greutăți și pedeci, ce le-a pus metropolitul în calea curentului literar. „Telegraful Român” se eda mai înainte numai de două ori pe săptămână. Budgetul lui pentru redactare era de tot modest — 1200 fl. la an. Când s'a ivit pe orizont grupul tinerilor literați și au „plăsmuit” „Foișoara Telegrafului Român” și au dat impulsul edării „Telegrafului Român” de trei ori pe săptămână se cerea

jertfe mai mari în bani pentru redactare. Budgetul „Telegrafului Român” dela 1200 fl. s'a duplicat la 2400 fl. Întrebăm pe domnul Slavici să ne spună, cu a cui încuviințare au trebuit să se facă acestea? nu cu a metropolitului, care este președintele comisiunii administrative a Tipografiei archidieceșane? Apoi fiind așa, cum poate dsa să susțină, că metropolitul a împedecat nesuințele acelu „grup”? Dar se vede, că se află de cuvință și aci a se suci adevărul. De aceea să nu se supere dl Slavici, dacă i spunem, că metropolitul, când unul din membrii grupului, care sta mai aproape de dîșul îi descoperi, ce se intenționează, convingându-se de nobilele intențiuni ale acelor tineri, nu numai că-i îmbărbăta și le puse la dispozițiune mijloacele necesari, dar și dîșul participa cu un viu interes cu ocaziunile date la discuțiunile despre direcția nouă și mai târziu, ca să îmbărbăteze și mai mult pe acel grup nu numai, că însuși adoptă ortografia fonetică, dar o admise spre întrebuințare și în usul oficios al cancelariei consistoriale.

Cum stăm acum, amatissime dle Slavici, cu afirmațiunile dtale? Scim, că dta ești meșter de vorbă și de nou te vei folosi de „chichițe”, ca să arăți lumii, că esci om de spirit.

Esci scos însă prea tare la „măidan” decât să mai vinți marfa dtale pe bani scumpi. De aceea ca binevoitori, ce-ți suntem, îți dăm un sfat, ca mai înainte de ce pleci de aici, — precum credem, că te vei ținea de cuvânt, să ne dai și nouă Sibiienilor o probă, că ai mai puțină „reutate” decât spirit.

bile sunt mijloc foarte bun pentru ajungerea scopului. Unii elevi își fac obiceiul rău de a cânta cîntînd, adică ei întonează o vocală atîta timp pînă cînd au format silaba următoare. Învățătorul îndată ce va observa așa ceva se întrevină numai decît și se abată pe elev dela acea datină, ceea ce îi va succede pe deplin dacă va face exercițiile amintite cît mai des.

După ce elevii știu ceti binișor fluent li se va atrage atențiunea asupra diferitelor semne, interpuncțiuni, ca astfel acum se cetească luînd în privire și înțelesul celor ce se ceteșc, adică se cetească logic. Pentru a deda pe elevi să cetească logic va face bine învățătorul se cetească el însuși înaintea cîte o piesă, oprinduse la comă atîta timp pînă cînd poți numera unu, la coma punctată doi, la punct trei, și întonînd cuvintele după natura limbei. Va

provoca apoi pe un elev mai bun se cetească aceeași piesă așa cum a cetit o învățătorul, vor urma apoi mai mulți elevi, pînă cînd toți vor fi în stare a ceti piesa cum se cade. Piese mai mici de cuprins moral, precum și unele poezioare ușoare, după ce se vor fi cetit în modul acesta și se vor fi dat explicările trebuincioase de cuvinte și de lucruri, se vor memoriza apoi de elevi și se vor recita cu stricta observare a pretensiunilor cetirei logice. La recitarea poeziilor din partea elevilor, învățătorul se fie cu deosebită luare aminte ca să nu se jertfească înțelesul piesei forme aceleia, adică să nu se întoneze cuvintele după cum ar cere doară ritmul poeziei, ci așa după cum cere înțelesul lor, nici să nu stea la sfîrșitul fie-cărui rînd din poezie, care poate să fie chiar la mijlocul unei diceri.

(Va urma.)

Despre constipațiunea (astuparea) corpului. Constipațiunea, ce consistă într'aceea, ca materia nemistuită, ce corpul trebuie se o delature, rămâne în acela, are de regulă cauza sa în așa numită lenevire și adormire a organelor intestinale, care lungesc mișcarea coardelor și mușchii inelari nu pot desvolta o forță de intensitate așa mare, cît e de lipsă, și prin constringerea lor nu pot efectui deșertarea. Rămâne prea mult nutremîntul mistuibil în mașe, se desvoaltă gasuri și o apăsare neplăcută, simțirea, încordarea cuprinde trupul, mai cu samă la unele persoane mai grase (la îngreunare etc.) se plînge de durere de cap, de pept, de spinare, de stomach, de intestine, de coarde, ameteți, svîcniri de sînge, hemoroide, hipohondrie, histerie, obo-seală în membre, neapet și se priveșc aceste fenomene, ca morhuri de sine, pe cînd ele sunt numai secundare avîndu-și cauza în încuere. Cea mai tare dovadă este aceasta, că îndată ce se destupă toate durerile dispar. În aceste cazuri sunt pilurile de Svitsera ale lui R. Brandt (cîpătîndu-se o schatue cu 70 cr. în farmacie) recomandate de mulți medici ca mijlocul cel mai bun, că e plăcut, sigur și absolut nedăunus.

Nr. 206

[1561] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei de classa III, Daia-sesească, protopresbiteratul Sighișoarei, devenită vacantă prin repausarea parohului Ioan Babeș, se escrie, conform ordinațiunei Venerabilului consistoriu archidieceșan, dtto 28 Ianuariu a. c. Nr. 7186 B., concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

1. Casa parochială cu două încăperi, o bucătărie, două pivnițe, toate din material solid de piatră și cărămidă, coperite cu țiglă, șură, grajd șopru și alte edificate economice din lemn coperite cu țiglă, în stare foarte bună, grădina de pomi și de legumi situate toate imediat lângă biserică, calculate cu fl. 62.—

2. Porțiunea canonică, 4 jugări 1274 stînj. □ de arat și 7 jugări 334 stînj. □ de cosit, calculate cu fl. 150.—

3. Dela 60 familii române cîte o ferdelă, măsură veche (16 cupe) grâu sau cucuruz sfîrmat, computeate cu fl. 60.—

4. Dela 70 familii neorustice cîte 20 cr. de familie ca simbrie anuală fl. 14.—

5. Opt stînjini de lemn din pădurea comună computeate cu fl. 32.—

6. Dela 70 familii neorustice cîte o ȳ de lucru computeate în bani fl. 14.—

7. Dela botezurile copiilor preste an prest tot fl. 8.20

8. Dela înmormîntări fl. 15.—

9. Dela slujirea sîntului maslu preste an fl. 3.—

10. La umblarea cu sînta cruce în ajunul botezului, toate emolumentele computeate în bani fac fl. 20.—

11. Dela cununii fl. 5.—

12. Pentru sîntirea caseilor (sfeștăni) fl. 4.—

13. Dela 60 familii române pentru pomenire în parosemi fl. 12.—

14. Dela 60 familii române la pasci pentru molitvă a 5 cr. de familie, face fl. 3.—

Suma fl. 402.20

Doritorii de a concurge la această parochie, au a-și așterne concursurile lor instruate în sensul regulamentului pentru parochi, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, cu aceea îndatorire, că sub durată concursului se se prezenteze în vreo duminică sau sîrbătoare în biserică acestei parochii, pentru de a-și arăta desteritatea în cîntare, tipic și cuvîntare. Pentru preoții chirotoniți, se recere și concediu dela Veneratul Consistoriu archidieceșan, fără de care nu vor fi admiși la concurs și candidațiune.

Sighișoara, la 10 Februaru, 1887. Oficiu protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoarei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

Nr. 540

[1562] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch din comuna Potingani, pe basa Ven. rezoluțiunii consistoriale dtto 23 Decembre 1886 Nr. 6787 B. se escrie al doilea concurs cu termin de 30 zile dela datul primei publicări

Emolumentele sunt:

1. Dela 53 familii 1 ferdelă (20 cupe) cucuruz sfîrmat a 1 fl. 50 cr. fl. 79.50

2. Cununa anului dela 40 familii, cîte o ferdelă de grâu sau 2 fl. v. a. de familie fl. 80.—

3. Venitele stolare sis temisate mai dinainte dela botezuri, cununii, înmormîntări, sfeștăni fl. 60.—

4. Dela 33 familii una ȳ de lucru cu palmele, și dela 20 familii cu carul (cu boii) fl. 37.—

5. Alte venite accidentale la botezul domnului, la St. Pasci, precum și altele împreunate cu serviciul intern și estern bisericesc fl. 40.—

Suma fl. 296.50

Doritorii de a competi la acest post, au a-și înainta suplicile lor instruite conform legii, în terminul mai sus indicat.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiu protopresbiteral gr. or. al Zărandului.

Brad, în 9 Februaru, 1887.

Vasiliu Dămian,
protopresbiter.

Nr. 76

[1563] 1—3

CONCURS.

Devenind parochia de classa a III-a din comuna Loman cu apartinențele sale de pe deosebitele plaiuri și pleși vacantă, se escrie la înțelesul ordinului Veneratului Consistoriu archidieceșan din 13 Decembre 1886 Nr. 6947 B. pentru întregirea acesteia concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare, pre lângă următoarele emolumente:

1. Dela 260 famiții titulo: salariu de fie-care familie 1 fl., fl. 260.—

2. La umblarea cu crucea în ajunul bobotezii dela fie-care familie 30 cr., fl. 78.—

3. Dela boteze, cununii și îngropăciuni taxele regulate dau fl. 99.20

4. Dela alte venite stolare și regulate fl. 29.10

Suma fl. 466.30

Doritorii de-a ocupa această parochie mărginașe și risipită au să-și aștearnă suplicile înzestrate cu documentele recerute de statutul organic și regulamentul provisoriu pentru parochii subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul indicat.

Sebeș, în 17 Februaru, 1887.

Oficiu protopr. gr. or.

În conțelegere cu comitetul parochial.

I. Tipeiu,
prot.

Domnului Fragner, Praga!

Cred că e datorita mea a ve înștiința că de doi ani întrebunțez preparatul d-voastre *balsamul de viață al Drului Rosa*, care în călătoriile mele, în diferite clime, are o influință binefăcătoare. Ve rog deci a-mi trimite patru sticle mari la Semlin. Proxima mea călătorie va fi la Vidin, Giurgiu și Galați, unde *balsamul Dr. Rosa* mi e indispensabil.

Cu profund respect **Toma Turinaz**,
Conducător la societatea navigațiunei pe Dunăre, la Semlin.

Mijloc grabnic și sigur
pentru boale de stomach și consecințele lor.

Conservarea sănătății

se bazează numai pe conservarea și promoțiunea unei digestiuni bune, căci aceasta este condiția fundamentală a sănătății și a unei stări corporale și spirituale. Cel mai bun medicament de casă pentru regularea mistuirii spre a obține o compoziție de sînge adevărat, pentru depărtarea părților sîngelui stricat și rău, este mult cunoscutul și plăcutul

Balsamul de viață al Drului Rosa.

Acesta, e preparat din plantele cele mai bune și mai vindecătoare, este probat ca foarte escelente la toate boalele digestive, adică la lipsă de apetit, răgăială cu acrimă, flatuosități, vîrsături, dureri de stomach, dărcii de stomach și prea îngreunarea lui cu bucate, flegmă, hemoroide, boale femești, ipohondrie, melancolie (în urma conturbațiunei digestiunei); acesta împăpătează întreaga activitate a mistuirii, produce sînge curat și sîndos și redă corpului bolnav puterea și sîndatea de mai nainte. În urma acestei însușiri escelente, acesta a devenit un medicament de casă sigur și probat poporal, dobîndind o întindere universală.

1 sticlă 50 cruceri, o sticlă duplă 1 fl. v. a.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție. Balsamul la cereri francate se trimite în toate direcțiile pentru plata prin mandate postale.

Pentru de a depărta falsitatea

fac pe toți băgători de seamă la aceea, că fie-care sticlă pregătită de mine după prescrierea originală.

Balsamul de viață al Drului Rosa

pe o parte e imprimată în sticlă cu firma mea și cu legala lipire a marcei (vultur cu literele „Dr. R.” în scutul de piept) — pe partea diametral opusă însă cu decorațiuni puse una lângă alta, și prin mijlocirea unui dop de metal, pe care se află împreună marca, se astupă. Sticlele sunt învălitate în anuniurile de întrebunțare. Pachetarea se face în carton vinet, care e scris pe părțile longitudinale cu

„Balsamul de Viață al Drului Rosa”

din farmacia „la vulturul negru” a lui **B. Fragner**, **Prag Nr. 205—III**, și e în limba germană, boemă, maghiară și francesă, ear muchile sunt proveșute cu chipurile legale ale marcelor.

Ori-ce preparat lipsit bater numai în parte de vr'unul din lucrurile espuse, se se considere de fals.

În original se află: Balsamul de viață al Drului Rosa în principalul depot al fabricantului **B. Fragner**,

apotecă la Vulturul negru, în Praga, cornul dela Spornergasse 205—III și în depozitele mai jos însemnate
Sibiu: Karl Müller, apotecar, W. F. Morscher, apotecar; — Cluș: Iohann Wolff, apotecar, Nicolau Székly, apotecar, Adolf Valentini, apotecar; — Brașov: Eduard Kugler, apotecar; — Torda: Gabriel Wolff & Sohn, apotecar.

Toate apotecile din Austria, au în deposit acest balsam de viață.

Tot acolo se află:

Alfiă de casă universală din Praga.

Mijloc sigur și probat pentru vindecarea tuturor inflamațiilor, rănilor și umflăturilor.

Acesta se întrebunțază cu succes sigur la inflamația, oprirea lăptelui și împietirea pieptului femeilor la înfărcarea copiilor; la abscese, umflături sangulare, beșicute purioase, la umflăturile unghiilor, la așa numitul vierme la deget, la petrificațiuni, umflături de ghinduri, la perios, la umflături reumatice, inflamații cronice la gleznele picioarelor, la scinteli, la asudarea picioarelor și ochiuri (bătățuri), la mâni crepate, la umflături provenite din împunsătura insectelor, la răni purioase, rac, aprinderea periosului etc.

Toate inflamațiunile, petrificațiunile și umflăturile se vindecă în timpul cel mai scurt; dacă rana are deja materie în timp scurt se vindecă după ce s'a tras toată aceea materie.

O doză mică 25 cr., una mare 35 cr.

Prevenire!

Trăgînd atențiunea, că acest mijloc de cură se imitează adese ori și în diferite moduri, me ved obligat a face pe toți atenți, că această alfiă de casă din Praga după adevărul original numai eu singur o produc și că se află umplută în doze galbene de metal, care pe capac are depusă marca aceasta pe lângă aceea încă scris cu negru „Alfiă de casă universală” din Praga B. Fragner, farmacia „vulturul negru” Praga Nr. 205—III în limba germană și boemă. — Dosele se învăluie în hartie roșe, care arată întrebunțarea (în 9 limbi) și e provădută în carton venet pe care afară de marcă se află pe partea de deasupra imprimat Alfiă de casă universală din Praga etc. în limba germană și boemă.

De cumva P. T. cumpărătoriu va afla altă împachetare a doselor de cît, care e descrisă, preparatul se se privească de fals și se se retrimită.

Balsam de auș.

Cunosent ca mijlocul cel mai nimerit și mai eficace pentru vindecarea aușului gren și dobîndirea aușului perdat de tot.

O sticlă 1 fl. v. a.

[1528] 4—20